

Naturvernforbundet i Buskerud

Vedlegg A

Årsmelding Naturvernforbundet i Buskerud (NiB) 2023

ORGANISASJON

Naturvernforbundet i Buskerud er fylkeslag av Norges Naturvernforbund (NNV).

Årsmøtet 2023 ble holdt 22. mars 2023 på Folkets Hus i Drammen med 26 deltakere.

Disse var:

- 16 valgte delegater
- 3 gjester: Truls Gullowsen, styreleder NNV, Laila Horgen fra Besteforeldrenes klimaaksjon og Steinar Stueflotten fra BirdLife Buskerud
- Ordstyrer Per Øystein Klunderud
- 4 styremedlemmer NiB
- Fylkessekretær Tor Kristian Eriksen
- Arne Kjellsen, medlem Lier

Før det formelle møtet hadde Truls Gullowsen innledning om de viktigste sakene for Naturvernforbundet i 2023.

Styret har hatt 4 styremøter i 2023, et møte ble avlyst pga sykdom.

Styreleder og fylkessekretær hadde møte med lederne i lokallagene 18. november i Mjøndalen. 6 av 7 hadde anledning til å delta. Møtets innhold var utveksling av erfaringer, samtale om arbeid med saker og noe info om bruk av de offisielle dataverktøyene som NiB og lokallagene skal bruke.

Aktivitetsplan 2023 – prioriterte saker vedtatt på årsmøtet

Organisatorisk

Medlemmer

Ved utgangen av 2022 var det 1624 medlemmer i fylkeslaget. Det er en økning fra 1615 i 2021. 232 av disse var ikke tilknyttet et lokallag.

Ved utgangen av 2023 var det 1.747 medlemmer, en vekst på 123 personer.

Vi har som mål å få etablert lokallag i midt-fylket, Hallingdal og Numedal, slik at alle medlemmer i Buskerud kan vær tilknyttet et lokallag.

Naturvernforbundet i Hallingdal ble etablert 7. mars 2023 med 18 medlemmer til stede. Styreleder og fylkessekretær bisto i forberedelsene og gjennomføringen, og deltok på stiftelsesmøtet.

Følge opp videre samarbeid og kontakt med lokallagene, og støtte dem organisatorisk.

Det har vært løpende kontakt gjennom året på e-post, telefon, ved besøk i lokallag og ved et felles arbeidsmøte med styrelederne.

Økonomi

Fylkeslaget har en god økonomi og prioriterer å lønne en fylkessekretær i en lønnsramme på inntil kr. 200.000.

I tillegg ønsker vi å jobbe med prosjekter som også kan være inntektsgivende.

Styret viser til regnskap for informasjon om økonomien.

Styret og fylkessekretær har ikke hatt ledige ressurser eller tid til å arbeide med «*prosjekter som også kan være inntektsgivende*».

Styret

Styret skal gjennomføre minst fem styremøter i 2023.

Styret har gjennomført 4 styremøter gjennom 2023, et styremøte ble avlyst pga sykdom. Styret har behandlet 32 saker.

Miljøpolitisk arbeid

- *Videreføre arbeid med skogsaker*
- *Fortsette engasjementet mot ny Ringeriksbane og E16 gjennom vernet våtmarksområde*
- *Støtte lokallaga i deres faglige arbeid*
- *Følge opp aktuelle og løpende saker, som f.eks høringer og politiske vedtak*
- *Fortsette arbeidet med kommunenes naturødeleggende arealforvaltning*

Styret viser til gjennomgang av dette seinere i årsmeldingen.

Etter årsmøtet 2023 har styret bestått av følgende

Fylkesstyret	Funksjon	Periode/på valg	Fra
Martin Lindal	leder	på valg 2024	Drammen
Jon Trygve Johnsen	styremedlem	på valg 2025	Øvre Eiker
Lina Westermann	styremedlem	på valg 2025	Nore og Uvdal
Per Furuseth	styremedlem	på valg 2024	Hol
Johanne Stake	styremedlem	på valg 2024	Drammen
Varamedlemmer			
John Tollefsen	varamedlem	på valg 2024	Drammen
Astrid Busengdal	varamedlem	på valg 2025	Drammen

Andre funksjoner, valgt under årsmøtet 2023:

Landsstyret

Medlem	Martin Lindal	Ut inneværende valgperiode til landsmøtet 2024
Varamedlem	Astrid Busengdal	Ut inneværende valgperiode til landsmøtet 2024

Martin Lindal har deltatt på 4 møter i landsstyret i NNV.

Valgkomite

Leder for komiteen	Roar Carlsen	på valg i 2025
Komiteemedlem	Rune Kjeldsen	på valg i 2024

Revisor

Bjørn Lindvig

Ikke behandlet på årsmøtet 2023, valgkomiteen legger fram forslag for ny periode fra 2024:

Representant for NiB i FnF Buskerud, styret og arbeidsutvalget

Martin Lindal	medlem
Fylkessekretær	varamedlem

Representant for rådgivende utvalg for Hydalen landskapsvernområde – Hemsedal

Martin Lindal	representant
---------------	--------------

Bemanning og kontor

Tor Kristian Eriksen har vært fylkessekretær gjennom hele 2023, ansatt i inntil 30 % stilling, med timebasert lønn. Timeregnskapet viser at forbruket i 2023 er 22 % stilling. I tillegg er fylkessekretær fra 1. november engasjert i 20 % midlertidig stilling ut mars 2023 i prosjektet «Fylkesansatte i Naturvernforbundet», et utrednings- og arbeidsgruppeoppdrag som skal kunne ut i behandling i landsstyret i mars og på landsmøtet høsten 2024. Dette engasjementet lønnes ut fra budsjettet til NiB, og refunderes i sin helhet til NiB fra NNV.

Fylkessekretær fungerer som sekretær for fylkesstyret, holder kontakt med lokallagene, NNV, skriver høringer og fungerer som daglig leder med hjemmekontor.

Lokallag

Det ble avholdt årsmøter i 6 lokallag i 2023 og stiftelsesmøte for et nytt lokallag:

- Naturvernforbundet i Drammen: Astrid Busengdal ble gjenvalgt som leder.
- Naturvernforbundet i Hurum og Røyken: Håvard Kilhavn ble gjenvalgt som styreleder.
- Naturvernforbundet i Kongsberg: Øyvind Stranna Larsen ble gjenvalgt som styreleder.
- Naturvernforbundet i Lier: Terje Leigland ble valgt som ny leder
- Naturvernforbundet i Hole og Ringerike: Ingeborg Bech ble gjenvalgt som leder
- Naturvernforbundet i Øvre Eiker: John Kaasa ble gjenvalgt som leder
- Naturvernforbundet i Hallingdal: Olav Arne Løstegaard ble valgt som lagets første leder

Kontaktpersoner i kommuner og områder uten lokallag:

- Modum og Sigdal – Øystein Engen
- Nore og Uvdal – Tov Sandnæs

Etablering av nye lokallag

Naturvernforbundet i Hallingdal ble stiftet 7. Mars 2023 på et godt besøkt møte, 18 medlemmer, og omfatter alle de 6 kommunene i Hallingdal: Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hol og Hemsedal. NiH har et styre med 6 medlemmer og 3 varamedlemmer.

Medlemstall

Medlemstall per 31.12.2023 er 1.747 mot 1.615 31.12.2022. Det gir en medlemsvekst i 2023 på 123.

Informasjon: Hjemmeside og facebook for NiB

Naturvernforbundet etablerte nye hjemmesider høsten 2022. Lokallag og fylkeslag har fortsatt ansvaret for drift og oppdatering av sine sider.

Fylkesstyret har to kommentarer til driften av Buskerudsidene:

- Det er krevende å være proaktiv og aktuell i driften av Buskerudsidene. Dette går på tilgjengelig tid og ressurser.
- Det er i tillegg en krevende struktur på den nye nettsideløsningen. Dette går på at strukturen har fastlåste løsninger som ikke kan endres.

PROSJEKTER OG FAGLIG/POLITISK ARBEID

Styret har arbeidet med en rekke prosjekter og saker med faglig/politisk innhold i 2023. Fylkesstyret har synliggjort og markert NiBs vurderinger og synspunkter gjennom 4 typer aktiviteter:

- Behandling i fylkesstyret
- Høringsuttalelser, klager og brev til kommuner om saker som angår naturvern
- Leserinnlegg og intervjuer i presse og andre media
- Deltakelse i møter og debatter

I tillegg har NiB i år arbeidet med et stort prosjekt som handler om Drammensfjorden, strategi for en Drammensfjordplan, i samarbeid med flere organisasjoner.

1: Her følger en oppstilling av noen saker fra fylkesstyret.

Initiativ fra medlem i Svelvik: Forvaltningsplan for Grunnane naturreservat i Svelvik skal revideres i 2024. Medlemmet har sendt henvendelse om dette til NiB og andre organisasjoner om felles innsats for å styrke arbeid med ny forvaltningsplan. Styret vedtok å kontakte de andre organisasjonene for å organisere befarings- og møte i Svelvik. Se neste punkt.

Utfordringer Drammensfjorden: Resultatet av befarings- og møte i Svelvik ble at det skulle utarbeides et strategidokument for å beskrive utfordringer og problemer med "Klima, natur og miljø i Svelvik i Drammen kommune og Hurum i Asker kommune". Strategidokumentet ble oversendt de berørte kommunene og Statsforvalteren i oktober 2023. (I januar 2024 ble dokumentet presentert for gruppelederne i kommunestyret i Drammen.)

Blåfjellområdet i Krokstadelva og Hokksund: Etter at planene om å legge området inn i kommuneplanens arealdel i Drammen og Øvre Eiker kommuner ble skrinlagt, diskuterte fylkestyret å undersøke muligheten for å jobbe med en type vern/sikring av området, i samarbeid med lokallagene. Dette ble ikke prioritert i 2023.

Miljøregistrering i skog (MiS) – Viken skog har laget sluttrapport på revisjon av MiS i Modum, en sluttrapport som langt fra var av god kvalitet. Styret bevilget kr 15.000 til Jon Trygve Johnsen for å gjennomgå sluttrapporten hvor alle relevante artsregistreringer og naturtypelokaliteter ble gjennomgått, og sett i forhold til i hvilken grad disse var kartlagt etter skognæringens egen metodikk (Miljøregistrering i skog.)

Om skogsaker og strategier: Styret diskuterte framgangsmåter og strategier i skogsaker som NiB har engasjert seg i, og hvor vi har registrert og dokumentert avvik i motsetning til skogeier og f eks Viken skog: Gå i dialog eller gå ut offentlig? Styret konkluderte med at det i noen saker er strategisk hensiktsmessig å samhandle med skogeier og Viken Skog, før vi går ut offentlig. I andre saker er det hensiktsmessig å gå ut offentlig som umiddelbar reaksjon.

2: Oppsummering innsendte høringsuttalelser og klager

Vedlagt årsmeldinga: Tabell som viser de sakene vi har utarbeidet og sendt høringsuttalelser og klager til.

NiB har gjennom 2023 mottatt 52 varsler om planarbeid, og har utarbeidet og sendt inn uttalelser og klager til 36 av disse, mot 13 i 2022. Noen av uttalelsene er utarbeidet og sendt sammen med lokallag, dette gjelder særlig Hallingdal, men også Øvre Eiker og Ringerike.

Gjennomgang av alle disse sakene viser at våre uttalelser og synspunkter på nedbygging av natur svært sjelden blir tatt hensyn til. Kommunestyrene fatter i stor grad arealvedtak som harmonerer med utbygges ønsker og planer.

Våre uttalelser og synspunkter harmonerer derimot ofte med uttalelser fra Statsforvalteren og andre statlige og regionale myndigheter. Styret har ikke hatt en systematisk gjennomgang av resultatet av alle plansakene som vi har gitt uttalelser til. Dette er ikke prioritert av ressurs hensyn.

3: Oppsummering leserinnlegg og artikler i media

NiB har hatt 21 innlegg i media. Åtte innlegg dreide seg om arealforvaltning rundt omkring i kommunene. I tillegg til dette har det vært redaksjonell oppfølging av noen av våre høringssaker når det gjelder hytteplaner.

Vi har hatt seks innlegg om skog, flere av disse som direkte svar til skognæringa som stadig har innspill i media. Tre innlegg har dreid seg om klima, to om skuterløyper, og to om samferdsel.

4: NATUR-, KLIMA- OG MILJØPOLITISK ARBEID

Naturvernforbundet i Buskerud har arbeidet med følgende temaer gjennom 2023, og gir her en kort beskrivelse av dette:

Drammensfjorden: Klima, natur og miljø i Svelvik i Drammen kommune og Hurum i Asker kommune

NiB har hatt et prosjekt sammen med BirdLife Buskerud, Framtiden i våre hender, Drammen Sportsfiskere, Besteforeldrenes Klimaaksjon Drammen, Naturvernforbundet i Drammen og Naturvernforbundet i Hurum og Røyken om tilstanden i og truslene for Drammensfjorden. NiB har utført arbeidet med et strategidokument, som de andre organisasjonene har sluttet seg til.

Temaet ble aktualisert gjennom arbeidet med kommuneplanens areadel i Drammen og en rekke private innspill til utbyggingsplaner langs hele sørsida av Drammensfjorden fra Svelvik til Berger. I tillegg var det igangsatt omfattende uheldige og ulovlige tiltak på Bokerøya, massive oppfyllinger og store avfallshauger rundt på eiendommen. I tillegg fikk grunneier tillatelse av Drammen kommune til å legge ut 150 båtplasser på flytebrygger, uten å vurdere risiko for natur og miljø. Statsforvalteren i Oslo og Viken opphevet dette vedtaket i november 2023.

Drammensfjorden er del av hele fjordkomplekset Oslofjorden, og tilstanden i Drammensfjorden er like dårlig som i Oslofjorden. Utfordringene er store både på land og til vanns, og naturverdier trues.

NiB har presentert strategidokumentet for alle gruppelederne i Drammen, med forslag om stans i alle nye planer om arealtiltak langs Drammensfjorden i kommende periode, og bedt om at kommunene rundt Drammensfjorden gjennomfører et arbeid med områdeplan/kommunedelplan for Drammensfjorden.

Skog

NiB har hatt flere klagesaker når det gjelder brudd på PEFC skogstandard.

Hogst sumpskog Verp, Øvre Eiker

Det ble snauhogd 2 sumpskoger ved kommunedele til Modum. Det er hensynskrav i skogregelverket når det gjelder slik type skog. NiB tok opp hogsten med ansvarlig skogselskap som var Viken Skog SA. Dette var i tillegg en type sumpskog som var spesielt rik, rik gransumpskog. Denne naturtypen er oppført som sterkt truet naturtype. Hogsten ble befart sammen med tømmersekskapet, deres biolog og grunneier. Hogsten blir vurdert som avvik etter NiB sin varslings. Trolig blir det gitt mindre avvik. Ikke avklart. NiB er uenig i noen faktisk forhold når det gjelder skogtilstand og sumpskogenes økologiske tilstand. Dette er relevant i forhold til hvordan avviket (alvorlighetsgrad) blir vurdert av selskapet (egenkontroll).

Sumpskogen før hogst. Foto: NiB.

Hogst Hallingstua, Modum.

Det var tidligere utført en større hogst i et område hvor det før hogst var registrert flere truede arter. Inkludert sterkt truet art. Viktige levesteder var også til stede der disse funnen befant seg, men i stedet blir levestedene snauhogd uten at disse levestedene blir kartlagt og vurdert for nøkkelbiotop (om skogen skal bli bevart). Det er krav i skogregelverket om at dette skal gjøres. NiB tar opp hogsten med ansvarlig tømmerselskap som var Viken Skog SA. Det blir gitt alvorlig avvik, først etter NiB sin varsling.

Hogst Brekkeklassen, Modum

Dette var en lokalitet med gammelskog som først var registrert av miljødirektoratet, og gitt svært høy verdi. Og flere funn av rødlistearter. Det opprettes først nøkkelbiotop av hele lokaliteten, men etter klage fra skogeier blir omtrent halve lokalitetene «frigitt», og dette blir deretter snauhogd. Viken skog SA er ansvarlig for hogsten. Dette kan gjøres innenfor skogbruksregelverket ved å opprette en såkalt «erstatningsbiotop» et annet sted på eiendommen. NiB reagerer både på at man kan hogge de mest verneverdige skogene, og på at erstatningsbiotopen ikke er samme type skog/kvalitet.

Gammel kalkbarskog ved Såndågrota-Hoenseter. Foto: NiB

Hogst Hoenseterflitti, Kongsberg.

Høsten 2023 blir det kartlagt en rekke truede og rødlistede arter i Laurområdet. Registreringene blir gjort for Naturvernforbundet. Skogen har svært høy verneverdi knyttet til kalkbarskog, omtrent 400 dekar sammenhengende naturskog. Ca 24 ulike rødlistearter blir påvist. Skogbruksnæringens miljøkartlegging har allikevel ikke fanget opp noe som helst av disse verdien tidligere, selv om skogen oppfyller kravene for registrering, såkalte livsmiljøer (rik bakkevegetasjon). I romjulen samme år hogger Viken Skog SA i deler av denne lokaliteten på en måte som forringer verdiene. Heller ikke denne gangen blir levestedene kartlagt og vurdert for nøkkelbiotop, til tross for at artsfunna var registrert før hogst. Dette bryter med regelverket i PEFC, men dette er også skjønnsbasert. Det blir trolig gitt avvik av selskapet, etter NiB sin varslings. NIB følger opp saken videre i 2024.

Gammel kalkbarskog ved Såndågrota-Hoenseter. Foto: NiB

«Referansekartet» til NiN ved Veia.

Naturvernforbundet i Øvre Eiker bevilget 8000,- til kartlegging av arter i et område ved Veia, sørvest for Mjøndalen. Oppdraget hadde til hensikt å registrere arter som vurderes som viktige i en forvaltningssammenheng. Det vil først og fremst gjelde arter som er rødlistet. Men også arter som er lokalt eller nasjonalt sjeldne (men ikke rødlistet), og arter som regnes som indikatorarter på verdifull skog. Samt et fåtall arter som er med på å definere viktige naturtyper (til eksempel viktige skillearter på kalkskog, som rødflangre).

Området som ble kartlagt sammenfaller med deler av et område hvor UiO, Naturhistorisk museum har opprettet et forsøksfelt som skal fungere som et referansekart for NiN (Natur i Norge). I dette område er det mye kalkrik skog.

UiO hadde funnet at kun ca 5 % av skogarealet her ble definert som kalkskog. Det ble gjort en rekke funn, særlig av markboende sopp som brukes som indikatorer på kalkbarskog. Mange var også rødlistede og truet. Naturvernforbundet mener andelen kalkskog er kraftig underestimert. Referansekartet er viktig for videre forskning og forvaltning av skog. NIØE jobber videre i 2024 med disse funnen opp imot forskningen og forvaltningen. Også NiB har også vært med i diskusjoner når det gjelder denne saken.

Hogst langs Krøderen.

Det ble hogd kantsone langs Krøderen i Gulsvik - Flå kommune. Hogsten var gjennomført i hekketida, i treslag som ifølge PEFC ikke skal hogges i hekketida. NiB var på befarings sammen med Norskog, som var ansvarlig for hogsten, en revisor fra DNVGL, som er sertifiseringselskap for Norskog.

Konklusjon: Klart avvik.

Annen informasjon

Styreleder er medlem av Naturvernforbundet sitt skogutvalg. Jon Trygve Johnsen har en funksjon som faglig støttespiller i utvalget.

Prosjekt vandrefalk

NiB søkte om kartleggingsmidler hos Statsforvalteren i Oslo og Viken for å kartlegge hekkeplasser for vandrefalk i fylket.

Det har i en årrekke blitt utført grundige og omfattende undersøkelser om vandrefalk etter reetableringa i 1985. De første åra var det i regi av prosjektet Vandrefalk Sørøst-Norge. Etter 2008 har arbeidet blitt gjort i regi av NiB. Det har blitt gjort årlige undersøkelser med unntak av ett år.

Etter et toppår i 2020 har bestanden hatt en negativ trend. Det ble registrert 50 hekkende par i 2021, 46 par i 2022, og en ytterligere nedgang til 40 par i 2023. Bare en ny hekkelokalitet er funnet de siste tre åra.

Prosjektet er støttet med kr 45.000 fra Statsforvalteren I Oslo og Viken.

Tore Gunnarsen har hatt ansvaret for prosjektet, har stått for det meste av kartleggingen gjennom et omfattende arbeid og har skrevet sluttrapporten. Stor honnør til Tore Gunnarsen for godt utført arbeid.

Naturvernforbundet i Buskerud

Tabell høringsuttalelser og klager 2023

Nummerering	Sak/kommune
1	Detaljregulering Haugåsen Øst, Nore og Uvdal
2	Kommuneplanens arealdel, Nore og Uvdal
3	Detaljregulering Skurdalen næringsområde
4	Klage reguleringsplan Høgevarde, Flå
5	Klage fradeling Høvreslie
6	Grøun Flå, detaljregulering, veg til HV19
7	Skyway Hallingdal, Nesbyen, områderegulering, varsel om oppstart og planprogram
8	Huso fjellgrend, detaljregulering 10 hytter
9	Strandavatnet Hol, reguleringsplan Storestølen fjellhotell og 6 nye hyttetomter
10	Killingdalen Rollag, områderegulering 16 hyttetomter, adkomst, parkering
11	Nore og Uvdal: Endring reguleringsplan Trolltjernsstulen
12	Kommunedelplan for naturmangfold Gol – offentlig ettersyn
13	Trollset, Nesbyen
14	Kanthogst Lier – til STFV
15	Kanthogst Øvre Eiker, Østre Kaasa gård. Spørsmål/klage til SFOV
16	Hemsedal. Vedtak klage Kjelhovde, ikke tatt til følge.
17	Ulsåkstølen 1. gangsbeh., Hemsedal
18	Detaljregulering Trytetjern, Flå
19	Flå detaljregulering Grøun HV19
20	Tossevika Ringerike – varsel om ulovlige tiltak i skog
21	Bokerøya Svelvik - klage på vedtak 150 båtplasser/flytebrygger – Drammen kommune
22	Kommunedelplan naturmangfold Hemsedal
23	Kommunedelplan biologisk mangfold Gol
24	Forskrift snøskuterløype Nore og Uvdal
25	Planprogram Skardsdalen, Flå
26	Høring reguleringsplan Holmevassnatten, Sigdal
27	Klage på vedtak planprogram Skyway Hallingdal, Nesbyen
28	Storlia Sør, Sigdal
29	Varsel oppstart planarbeid Via Ferrata Andersnatten, Sigdal kommune
30	Klage på vedtak Killingdalen Nord, Rollag kommune
31	Hogst av nøkkelbiotop Øvre Eiker, Viken Skog,
32	Vegglijfjell kommunedelplan, Rollag kommune
33	Detaljregulering Gvelven feriegrend, Flesberg kommune
34	Hogst sumpskog Verp, Øvre Eiker
35	Hogst Hallingstua, Modum
36	Hogst Hoenseterflitti, Kongsberg